

Tid Torsdagen den 24 april 2025, kl.16:00-16:26
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Onsdagen den 7 maj 2025 §§ 1-6, 17-26, 28-50
Anslaget Torsdagen den 8 maj 2025 §§ 1-6, 17-26, 28-50

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat Torsdagen den 24 april 2025 §§ 7-16, 27
Anslaget Måndagen den 28 april 2025 §§ 7-16, 27

Jan Valeskog

Jonas Naddebo §§ 1-15, 17-50

Mikael Blomstrand § 16

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Jan Valeskog (S), ordföranden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden
§§ 1-15, 17-50
Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)
Maria-Elsa Salvo (S) §§ 1-18, 20-50
Maria Mustonen (V)
Aidin Zandian (V)
Cecilia Obermüller (MP)
Johan Nilsson (M)
Kristina Lutz (M)
Annika Elmlund (M)
Mats Johnsson (SD)
Björn Ljung (L) §§ 1-18, 20-50

Tjänstgörande ersättare:

Emilia Wikström Melin (S)	För Per Strängberg (S)
David Persson (S) § 19	För Maria-Elsa Salvo (S)
Mikael Blomstrand (C) § 16	För Jonas Naddebo (C)
Marie Della Morte Pålstam (L) § 19	För Björn Ljung (L)

Ersättare:

David Persson (S) §§ 1-18, 20-50
Jonas Darai (V)
Oscar Gullberg (MP)
Karin Blomstrand (M)
Christer H Sjöblom (M)
Julian Kroon (SD)
Marie Della Morte Pålstam (L) §§ 1-18, 20-50
Mikael Blomstrand (C) §§ 1-15, 17-50
Mikael Valier Furtenbach (KD)

Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Julia Björklund, Fredrik Casparsson, Torleif Falk, Louise Heimler, Torkel Kjellman, Martin Schröder, nämndsekreterare Sara Högne, Fabian Lind och Ebba Lundström, borgarrådssekreterarna Hanna

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Amin, Adam Karim Löfgren och Helena Andersson samt
personalrepresentant Luis Lopez §§ 1-14

§ 1

Val av justerare och tid för justering, Dnr 2024-16748-1.1.1

Stadsbyggnadsnämnden utser vice ordföranden Jonas Naddebo (C) att tillsammans med ordföranden Jan Valeskog (S) justera dagens protokoll.

Mikael Blomstrand (C) utses att justera § 16 istället för vice ordföranden Jonas Naddebo (C) på grund av jäv.

Justering sker onsdagen den 7 maj 2025.

§ 2

Kontoret informerar, Dnr 2024-16749-1.1.1

Stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz informerar om att kontoret efter dagens sammanträde ger en föredragning om stadsbyggnadskontorets arbete med detaljplaner i Tensta.

§ 3

Anmälan av inkomna skrivelser aktuella för ärenden som behandlas på stadsbyggnadsnämndens sammanträde, Dnr 2024-16750-1.1.1

Inkomna skrivelser till stadsbyggnadsnämndens sammanträde i ärenden för behandling enligt förteckningar från den 17 april 2025 och från den 23 april 2025 anmäls.
Bilaga § 3 A-B

§ 4

Anmälan av yttranden och beslut enligt delegation, Dnr 2024-16752-1.1.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 9 april 2025
Bilaga § 4

Tjänsteutlåtandet avser anmälan av yttranden och beslut enligt delegation.

§ 5

Anmälan av inkomna myndighetsbeslut,
Dnr 2024-16753-1.1.1

Inkomna myndighetsbeslut m.m. till stadsbyggnadsnämnden enligt förteckning från den 7 april 2025 anmäls. Bilaga § 5

§ 6

Anmälan av protokoll från nämndens råd för funktionshinderfrågor 2025, Dnr 2024-16751-1.1.2

Protokoll nr 1 från nämndens råd för funktionshinderfrågor från den 28 januari 2025 anmäls. Bilaga § 6

§ 7

Underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 för stadsbyggnadsnämnden, Dnr 2025-04288-1.2.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslag till underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028, samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 17 mars 2025.
Bilaga § 7

Tjänsteutlåtandet avser underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 för stadsbyggnadsnämnden.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att delvis godkänna kontorets förslag till underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.
  2. Att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
  3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för det framtida Stockholm – en stad som håller ihop och ger kraft åt varje människa att förverkliga sina drömmar. Stockholm ska vara en växande och attraktiv stad som lockar människor, företag och besökare från hela världen.

Stadsbyggnadsnämnden ska aktivt arbeta för en hög takt i bostadsbyggandet och en socialt och ekologiskt hållbar bostadsförsörjning, där stadens klimatavtryck minskar. Centerpartiet har högre ambitioner än vänstermajoriteten: Stockholm ska vara en ledstjärna i klimatarbetet och staden ska vara fossilbränslefri senast 2035. Nämnden ska bidra till att skapa fysiska strukturer som gör det lätt att leva och resa miljövänligt och som minskar transportbehovet.

Alla stadsdelar ska utvecklas med en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel, natur, kultur, idrottsytor, skolor och förskolor. Det är avgörande att prioritera att få fram

tillräckligt med bostäder i olika upplåtelseformer, storlekar och prisnivåer. Eftersom nyproduktion aldrig blir billig måste det befintliga bostadsbeståndet nyttjas effektivare och mer rättvist. Tyvärr lyser de politiska förslagen från majoriteten med sin frånvaro.

Nämndens arbete för att förbättra kundnöjdheten bedöms behöva fortsätta under perioden, bland annat med fokus på fortsatt digitalisering och automatisering. Centerpartiet har i sin budgetreservation avsatt medel för att införa en bygglovsrobot, något som varit en framgångsfaktor i Nacka, gett snabb och effektiv service till invånarna och bidragit till att kommunen fått bäst NKI-resultat i landet för kommuner över 100 000 invånare.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2026–2028.

- 3) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att avslå kontorets förslag till beslut.
2. Att stadsbyggnadskontoret återkommer till nämnden med ett förslag till underlag för budget 2026-2028 som utgår ifrån Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi ser med stor oro på den rödgröna majoritetens ideologiskt drivna förtätningsiver i stadens kulturhistoriskt viktiga villaområden. Detta trots att staden under förra mandatperioden antog en strategi i syfte att värna villastäderna mot ovarsam exploatering.

- 4) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

SD noterar majoritetens förslag till budget och föreslår avslag med hänvisning till Sverigedemokraternas budgetförslag för Stockholms stad och de delar däri som avser stadsbyggnadsfrågor. Där har Sverigedemokraterna redogjort för partiets visioner, mål och inriktningar i stadsbyggnad. För att genomföra detta föreslås kontoret återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget som utgår ifrån vårt budgetförslag.

5) Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
2. Att uppdra åt kontoret att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anføres.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi liberaler anser att staden är till för människan och bör få så stora möjligheter att kunna röra sig fritt utifrån hennes förutsättningar och villkor. Det förutsätter att staden och dess förvaltningar stärker framkomligheten för alla som vistas och bor i vår stad. På så vis möjliggör vi för den enskilde individen att själv kunna styra över de verkligt avgörande besluten i livet. I Liberalernas förslag till budget 2025 för fastslås därför tre inriktningsmål för stadens verksamheter.

1. Ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv.
2. Ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv.
3. Ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.

Krisen inom byggbranschen med skenande byggkostnader och avstannade byggstarter har satt stadens ambitioner om att nå bostadsmålen på prov. Vi befarar att det avstannade bostadsbyggandet kommer påverka både möjligheten att efterfråga tillgängliga bostäder men även boendekostnaderna negativt – vilket kommer leda till stora problem för staden att locka arbetskraft till staden.

Med majoritetens löften och tonläge i valrörelsen avseende bostadsbyggandet men med god vetskap om marknadsläget är det anmärkningsvärt att styret nu när man väl har fått stockholmarnas förtroende anser sig bemöta bostadskrisen på ett trovärdigt sätt samtidigt som vi ser de siffror som presenteras.

Här har Liberalerna presenterat ett antal förslag för att få igång bostadsbyggandet, exempelvis att förenkla omdaning av kontorshus till bostäder samt en revidering av markanvisningspolicyn för att öronmärka bostäder som kan efterfrågas av fler byggs.

För att ytterligare främja bostadsbyggandet vill vi liberaler utveckla konceptet Stockholmshus, där standardiserade byggprocesser minskar kostnaderna och ökar tillgången till bostäder, särskilt inom allmännyttan. Vi ser gärna att även privata aktörer ges möjlighet att bygga enligt samma modell. Samtidigt behöver regelverket ses över – en friare tolkning av byggregler kan leda till fler bostäder som ändå håller god kvalitet. Minst fem nya projekt bör testas under de kommande åren.

Vi föreslår också att framtida markanvisningar inkluderar krav på normkreativa boendelösningar – flexibla, anpassningsbara bostäder som svarar mot olika behov över tid. Detta är särskilt angeläget för unga, äldre och andra grupper med varierande boendeformer.

Här bör nämnden ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en modell där olika avgifter vid detaljplaner delas upp i tid, detta skulle underlätta för byggandet även under rådande lågkonjunktur.

I den förvärrade bostadsbristens spår ser vi även risken att staden kommer få problem att kunna erbjuda sina invånare den service och välfärd de betalar för genom skattsedeln då det kommer finnas brist på kompetent och tillgänglig personal att anställa.

När Bromma flygplats avvecklas öppnas ett nytt kapitel i stadens historia. Vi ser stora möjligheter i att utveckla Bromma till en grön, tät och levande stadsdel med plats för både bostäder och verksamheter. Men för oss liberaler är det avgörande att utvecklingen sker varsamt och i dialog med de boende. Områdets karaktär och kulturhistoriska värden måste bevaras och respekteras. Utbyggnaden ska ske stegvis och harmonisera med omgivande stadsstruktur.

Vi är dock kritiska till att Bromma-projektet används som stadens främsta lösning på bostadskrisen, trots att det beräknas ta 20–30 år innan inflyttning kan påbörjas. Detta riskerar att binda upp resurser och politiskt fokus som behövs här och nu. Istället bör stadens ansträngningar riktas mot mer närliggande projekt, särskilt i Söderort och andra områden där byggstarter kan ske omgående. Att planera långsiktigt är viktigt men att leverera konkret nytta i närtid är avgörande.

Vidare bör nämnden vidareutveckla villastrategin med mål om att gestaltning och grönytefaktorerna ges en avgörande roll

i bedömning av exploatering i villaområden. I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar att budgetunderlaget har ett väl genomarbetat fokus på kontorets interna och organisatoriska utmaningar. Samtidigt är det viktigt att kontoret fortsätter utveckla arbetssätt och sakkunskap för att fortsätta analyser och följa upp av strategiska utmaningarna i omvärlden som kan få stora inverkan på nämndens verksamhet. Detta gäller både konsekvenser av konjunkturförändringar samt lag- och regelförändringar de kommande åren.

Detta inkluderar bland annat arbetet med Boverkets nya byggregler, eventuella regelförändringar inom PBL och reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD), vars konsekvenser för nämndens arbete, processer, kompetensbehov och resursåtgång under perioden 2026 till 2028 behöver analyseras djupare. Det gäller särskilt kraven på renovering av befintligt bestånd, nollenergibyggnader, krav på livscykelanalyser och solenergi.

Arbetet med förändrade processer för stadsutveckling kommer fortsätta de kommande åren, detta innebär bland annat nya modeller för att starta planer tidigare och markanvisa i senare skeden. Arbetet med områdesplanering är en viktig del för att ge förutsättningar för en strategisk planering som tar hänsyn till sociala- såväl som ekologiska aspekter av stadsutvecklingen utifrån de lokala förutsättningarna. Detta arbete gäller inte minst inom stadens utpekade och prioriterade fokusområden. Det är därför viktigt att nämnden genomför ett analysarbete för att fram riktlinjer för områdesplanering som kan integreras med arbetet för en sammanhållen stad.

Nämnden konstaterar att flera viktiga områden kopplade till miljö och klimat, som lyfts i budget 2025 samt i stadens klimathandlingsplan, är angelägna att lyftas fram i det kommande arbete. Kontoret behöver genomföra en analys

av vilka utmaningar implementeringen av flera dessa mål och åtgärder medför, samt vilka resurser som krävs för att genomföra dem och nå kommunfullmäktiges mål. Detta gäller exempelvis:

- Främjande av träbyggande och material med låg klimatpåverkan.
- Kravställande på solenergi som norm samt underlättande för installation genom proaktiv dialog.
- Utveckla arbetssätt riktat till byggaktörer och fastighetsägare i syfte att stimulera ombyggnation eller tillbyggnad istället för rivning av byggnader.
- Planprocessens roll i att underlätta återbruk och flexibilitet.
- Arbetet mot värmeböljor och för att hindra ökad energianvändning för kylning.

Vi vill särskilt framhålla vikten av att, i samverkan med berörda nämnder, arbeta fram en modell där gränsvärden för klimatbelastning vid byggande på stadens mark skärps och föregår nationella krav.

Vi vill understryka vikten av att arbetet med inrättande av naturreservat och biotopskyddsområden prioriteras. Det är viktigt att nödvändiga resurser säkerställs för att möjliggöra inriktningen i enlighet med budget och gällande tidplan för arbetet med de fem naturreservat och tio biotopskyddsområden som nu sker.

En viktig del för att skapa en god och trygg stadsmiljö i den byggda miljön är arbetet med tillsyn och det stadsövergripande arbetet med stärkt riktad tillsyn. Nämnden behöver de kommande åren fortsätta medverka och analysera hur arbetssätt kan utvecklas för att skapa effektiva verktyg för att bedriva tillsyn både enskilt och som en del av samarbeten mellan andra förvaltningar och myndigheter. Som en del av detta bör det ses över om identifierade brister inom nuvarande regelsystem kan tydliggöras för att behovet av förändrad lagstiftning ska kunna uppmärksammas.

Nämnden välkomnar att underlaget lyfter vikten av kommunikation med medborgare och intressenter. Mot bakgrund av den ökade polariseringen i samhället är transparens och dialog avgörande. Arbetet för kommunikation och medborgardialog är därför viktig att kontinuerligt utveckla i enlighet med aktuell forskning och med nya arbetssätt, bland annat genom att inrätta en funktion som stadsbyggnadsombudsman/planombudsman.

De gångna åren har arbete för att utveckla kvalitets- och arkitekturfrågor tagit ett stort steg, bland annat genom byggnadsordningen och arkitekturpolicyn. Det är viktigt att arbetet för säkra god och kvalitativ arkitektur kan fortsätta. Detta gäller både i gestaltningen av enskilda byggnader såväl som genomarbetad stadsplanering genom bland annat den offentliga miljöns gestaltning. Nämnden har en viktig roll i att skapa en stad som stockholmarna trivs i idag likväl en stad vi kan vara stolta över i framtiden.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stadsbyggnadsnämndens kärnverksamhet behöver renodlas, inte användas som verktyg i politiska syften. Vi menar att det primära målet i stadsutvecklingen är att motverka bostadsbristen genom att bygga samman staden på ett attraktivt och socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer i hela staden utifrån varje stadsdels lokala förutsättningar.

Vänsterpartiernas uttryckliga ambition att använda stadsutvecklingen för att tränga bort trafik och förtäta renodlade villaområden med flerbostadshus kommer markant försvåra arbetet och riskerar stockholmarnas förtroende för stadsutvecklingspolitiken. Stora delar av de utmaningar kontoret behöver brottas med är därför snarare en konsekvens av rådande politik än svårigheter att utföra ett mer ändamålsenligt arbete i bygget av Stockholm.

Vi noterar särskilt att kontoret lyfter fjolårets framtagande av vägledning i arkitekturfrågor för att ny bebyggelse ska ske med kvalitet och omsorg för stadens historia och karaktär. Kristdemokraterna vill understryka att vi systematiskt förespråkar en politik som värnar Stockholms värdefulla karaktär: varsam förtätning, bevarande av renodlade villaområden, vikten av god arkitektur samt återställande av förlorade värden till följd av tidigare brutalistisk stadsutveckling.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 8

Motion om att Stockholm ska ta fram en handlingsplan för att tillskapa fler radhus och radhusliknande bostäder från Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M). Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-02522-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 8

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om motion om att Stockholm ska ta fram en handlingsplan för att tillskapa fler radhus och radhusliknande bostäder, från Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M).

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Vi tackar för svaret på vår motion och ser positivt på att kontoret instämmer i det faktum att det finns ett behov av fler bostäder med flera rum och att en blandning av bostadstyper och att andelen bostäder med flera rum i nyproduktion sjunkit under lång tid och antal samt att andelen radhus är låg.

Många familjer drömmer om att någon gång kunna bo i ett eget hus, med en egen trädgård där man får plats med kanske studsmatta och grönsaksodling eller en grillkväll med vänner och bekanta. Tyvärr är marken en begränsad tillgång i Stockholm, och det är ekonomiskt svårt att bygga villor på traditionellt stora villatomter. Likväl går det att skapa en villaliknande miljö, och möjlighet till en egen trädgård, genom att bygga radhus eller radhusliknande bostäder.

Stockholms bostadsbyggnadspolitik har länge varit fokuserad på så många bostäder som möjligt. Det är förvisso bra och många nya, fina bostäder har tillkommit till glädje för många stockholmare. Det som saknas är dock blandningen. Och framför allt, det saknas bostäder för vissa behov och smaker. Istället för att låta exempelvis barnfamiljer lämna Stockholm behöver vi tillgodose även efterfrågan på större bostäder och mer småhuslikt boende.

Vi anser därför att Stockholms stad behöver medvetet och strukturerat skapa förutsättningar för att fler radhus och radhusliknande bostäder kan tillskapas. Lämpliga platser behöver identifieras, där det exempelvis inte är lämpligt att bygga på höjden. En arkitektonisk idé behöver utarbetas för att ge en vägledning till byggaktörer vilka inslag som passar bra i Stockholm. För att uppnå detta bör såväl exploateringsnämnden som stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att tillskapa fler radhus och radhusliknande bostäder samt i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att stimulera sådant byggande.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 9

Motion om att skapa en grönare, skönare och roligare stad från Annika Elmlund (M) och Johan Nilsson (M). Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-02530-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 9

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om motion om att skapa en grönare, skönare och roligare stad, från Annika Elmlund (M) och Johan Nilsson (M).

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Vi tackar stadsbyggnadskontoret för svaret på vår motion och noterar att kontorets uppfattning är att ett arbete för aktiva levande stadsrum bedrivs redan i dagsläget, samt att ett eventuellt uppdrag med fokus på att identifiera utnyttjade platser bör ges till trafiknämnden eftersom det innebär en utveckling inom befintlig markanvändning.

I Stockholm finns en mängd utnyttjade platser som kan användas på ett bättre sätt. Förslagsvis till fler gröna oaser och spontana mötesplatser som kan ge mer liv åt dessa döda områden och skapa mer positiv aktivitet. Fler ytor i staden kan identifieras för att skapa gröna parker, gärna miniparker (pocket parks), där människor vill slå sig ner för en paus i storstadens puls. Målet måste alltid vara ett skapa en stad

som många vill vara i, och som vinner medborgarnas och besökarnas hjärtan.

Vår ambition är att Stockholms stad ska ta fram en särskild åtgärdsplan och metod för att skapa en skönare, grönare och roligare stad utifrån de outnyttjade platser som finns i stadsrummet och att kunna tillföra fler mindre parker (pocket parks). Som en del i detta bör såväl exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret ges i uppdrag att identifiera stadens outnyttjade platser samt lämpliga platser mitt i stan att anlägga nya miniparker.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 10

Kollektivtrafik för stadens gator. Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-03335-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 10

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om kollektivtrafikplan för stadens gator.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet välkomnar framtagandet av den nya kollektivtrafikplanen för stadens gator. Transporterna är en av klimatpolitikens stora utmaningar. Ska omställningen vara möjlig måste också fler välja att resa kollektivt – då måste det bli lättare att välja bort ett eget bilägande till förmån för kollektiva resor. Överlag måste Stockholms gator anpassas för att underlätta för den som vill gå, cykla eller åka kollektivt.

Vi delar också de mål för kollektivtrafik som kontoret beskriver i planen, särskilt att förutsättningarna för god kollektivtrafikförsörjning finns på plats tidigt i stadsbyggnadsprocessen. Stockholms stad behöver fortsätta arbetet koppla ihop olika stadsdelar genom gångstråk, cykelvägar och kollektivtrafik. Centerpartiet har också varit med och arbetat med att öka framkomligheten i Stockholm, inte minst genom att prioritera upp kollektivtrafiken på våra gaturum genom fler bussfiler. Vi ser därför positivt på att planen ger uttryck för att man ska eftersträva eget utrymme för busstrafiken i de primära stråken.

Vi anser att det är en brist att kollektivtrafiken på vattnet inte berörs av planen, och vill understryka de outnyttjade möjligheterna stadens vattenytor erbjuder för gena och snabba transporter. Centerpartiet har varit pådrivande för ökad pendelbåtstrafik för att vi ser att stadens vattenvägar kan och bör nyttjas bättre. Här kan också ny klimatsmart teknik ge upphov till innovativa och hållbara lösningar för att elektrifiera transporterna. Staden bör, i nära dialog med regionen, arbeta för att stärka dessa möjligheter.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 11

Motion om en förbättrad service från stadsbyggnadsnämnden till våra medborgare från Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M). Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-00745-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 1 april 2025.
Bilaga § 11

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om motion om en förbättrad service från stadsbyggnadsnämnden till våra medborgare av Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M).

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Vi tackar kontoret för svaret på vår motion och ser positivt på att kontoret delar uppfattningen att det är önskvärt att öka NKI inom bygglovsverksamheten samt att kontoret också arbetar för att åstadkomma det.

Stadsbyggnadsnämnden är den myndighet som har ansvaret för planeringen i vår stad. Förutom övergripande planering för bostäder, arbetsplatser, miljö och infrastruktur har

nämnden monopol på arbetet med att ta fram plan- och områdesprogram, detaljplaner och bygglov. Krångliga regelverk ska inte stå i vägen för det. Vi vill ha färre regler och en förenklad tillståndprocess som är lätt att förstå och ta till sig även för en lekman.

Under den förra mandatperioden drev den grönbå majoriteten ett målmedvetet arbete kring att öka nöjd-kund-index (NKI). Resultatet av ett arbete med att utveckla kundfokus blev att nämnden mellan 2018–2022 ökade sitt NKI från 47 till 58. Vi kan nu konstatera att utfallet avseende 2023 innebär ett tapp om sju indexpunkter från 58 till 51.

Precis som alla våra myndigheter och bolag finansieras stadsbyggnadskontoret av våra skattepengar och ska tjäna kommuninvånarna. Det betyder exempelvis att kontoret behöver vara lättillgänglig, genom att vara nåbar på telefon eller för besök på plats för att svara och förklara när våra medborgare har frågor. I synnerhet förslag till avslag på ansökningar behöver på ett tydligt sätt förklaras och motiveras, och gärna ge förslag på ändringar för att i stället kunna få ett bifall.

Oavsett ärende ska kontoret vara tillmötesgående gentemot alla sökande och eftersträva att i god dialog hitta justeringar och vara möjliggörare, vilket är bakgrunden till de förslag som vi lägger fram i den aktuella motionen.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 12

Revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-03020-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 3 april 2025.
Bilaga § 12

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet står bakom att skattefinansierad verksamhet ska hålla hög kvalitet och följas upp med god transparens – oavsett utförare. Vi välkomnar intentionerna i det reviderade programmet, men ser risker med omfattningen och detaljstyrningen i det föreslagna upplägget.

Det är rimligt att privata aktörer anpassar sig till stadens mål och styrdokument. Men programmets omfattning, inklusive krav på insyn i personalvillkor, ägarförhållanden och ekonomi, riskerar att gå längre än vad som är nödvändigt för att säkerställa kvalitet. Detta kan leda till ökad administrativ börda, särskilt för små och idéburna utförare, och i praktiken minska valfriheten för stockholmare.

Vi anser att staden ska fokusera på resultat och kvalitet i uppföljningen, snarare än att detaljstyra hur verksamheten organiseras. Kraven i avtal bör vara proportionerliga och relevanta, beroende på verksamhetens karaktär.

Vi delar stadsbyggnadskontorets slutsats att programmet inte är direkt tillämpligt på nämndens verksamhet. Det illustrerar samtidigt vår oro: ett gemensamt styrdokument för samtliga områden riskerar att bli alltför generellt i vissa fall och alltför detaljerat i andra, med varierande tillämpning och ökad byråkrati som följd.

Björn Ljung (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Liberalerna dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 13

Revidering av program för inköp. Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-03021-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 3 april 2025.
Bilaga § 13

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om revidering av program för inköp.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att programmet ges skarpare rutiner om hur staden kan stödja stadsdelsförvaltningarna i de upphandlingar som förvaltningarna ansvarar för.
  2. Att staden inrättar avtalscontrollers för att säkerställa att stadens inköp och upphandlingar är både socialt och ekonomiskt hållbara.
  3. Att därutöver anföra följande:

Liberalerna välkomnar revideringen av Stockholms stads program för inköp, det är ett viktigt steg i arbetet för att säkerställa att stadens resurser används ansvarsfullt och effektivt. Vi har vid upprepade tillfällen lyft vikten av att

motverka välfärdsbrottslighet inom stadens verksamheter, och vi ser positivt på att dessa frågor nu ges fokus i programmet.

Stockholms stad gör årligen inköp för stora belopp, och det är avgörande att de genomförs med seriösa aktörer som följer lagar och regler. Genom att skärpa rutinerna och ställa tydligare krav minskar vi risken för att oseriösa och kriminella aktörer får tillgång till stadens skattemedel. Det förutsätter också förbättrade kontroller och uppföljning genom hela inköpsprocessen.

Liberalerna anser att Stockholm måste ställa tydligare krav i sina upphandlingar, både initialt och löpande under hela avtalstiden när det gäller entreprenörers skyldighet att dela information. Det räcker inte med krav vid upphandlingstillfället, utan informationsdelningen måste fortsätta kontinuerligt. Vi ser också ett stort behov av att bygga upp kompetens inom avtalshantering, inte bara inom det tekniska sakområdet utan också inom juridik och uppföljning, för att kunna ställa och driva krav gentemot leverantörer på ett effektivt sätt. Här skulle Liberalernas förslag om avtalscontrollers ha en betydande roll för att motverka problemet.

Ett annat problem som måste hanteras är bristen på fungerande informationsflöden, både mellan kommuner och mellan kommunen och andra myndigheter som Skatteverket. Det är en fråga där staten har ett ansvar, men Stockholm som huvudstad måste gå före och vara pådrivande i att hitta lösningar. För oss är det självklart att den lagstiftade rollen som brottsförebyggande aktör också innebär ett ansvar att bygga strukturer, rutiner och samarbete som även fungerar i praktiken.

Vi har under senare tid blivit informerade om konkreta brister i stadens möjligheter att kontrollera entreprenörer löpande under avtalstiden, särskilt inom vissa stadsdelar. Ett exempel är inom parkskötseln, där det framkommit att leverantörer byter ut personal efter upphandling utan att detta anmäls eller där resurser saknas för att följas upp systematiskt.

Det har i flera fall varit svårt för stadsdelsförvaltningarna att säkerställa att samtliga personer som utför arbete åt staden omfattas av avtalsenliga villkor, såsom lön, arbetsvillkor och rätt till semester med mera.

Dessa brister undergräver stadens ambition om att endast göra affärer med seriösa aktörer och innebär en påtaglig risk för att offentliga medel når oseriösa eller till och med kriminella verksamheter. Det visar tydligt på behovet av skarpare krav på uppföljning och kontroll under hela avtalets löptid samt förbättrad samordning och stöd till stadsdelarna.

För att säkerställa att stadens inköpsarbete håller hög kvalitet och lever upp till kraven på sund konkurrens och rättssäkerhet, är det avgörande att beställarkompetensen inom stadens organisation förstärks. I dag finns det variationer mellan nämnder och stadsdelar vad gäller förmågan att följa upp avtal, tolka juridiska villkor och hantera komplexa entreprenader. En stärkt beställarroll är en nyckel till att förebygga välfärdsbrott och att säkerställa att skattebetalarnas pengar används på ett ansvarsfullt sätt.

Liberalerna har därför föreslagit att staden inför särskilda avtalscontrollers. Dessa ska ha kompetens att granska och följa upp avtal både ur ett juridiskt perspektiv och med fokus på ekonomisk hållbarhet. Det handlar inte bara om att säkerställa att avtalsvillkor efterlevs, utan även om att skapa en funktion som identifierar risker, brister och möjligheter till förbättring i hela inköpskedjan. Genom att professionalisera uppföljningen av avtal kan vi minska risken för att oseriösa leverantörer får fäste i stadens verksamheter och stärka kvaliteten i de tjänster som stockholmarna får ta del av.

Exemplet ovan med bristande uppföljning inom parkskötsel visar tydligt varför det behövs stärkt beställarkompetens och en mer professionell avtalsuppföljning. När personal byts ut utan kontroll och avtalade villkor inte följs upp, riskerar vi att välfärdsmedel hamnar hos aktörer som inte lever upp till stadens krav. Här kan en funktion som avtalscontroller göra verklig skillnad genom att systematiskt följa upp avtal och säkerställa att varje leverantör levererar enligt överenskommelse.

Slutligen för att effektivt stävja välfärdsbrottslighet krävs också skärpta rutiner kring jäv och korruption. Det är avgörande att stadens inköpsarbete genomsyras av transparens och att varje beslut fattas på objektiva grunder. Genom tydligare riktlinjer, utbildning och obligatorisk kontroll i riskutsatta delar av verksamheten kan vi minska risken för otillbörliga relationer och säkerställa att stadens resurser används på ett hederligt och rättssäkert sätt.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads reviderade program för inköp betonar vikten av att motverka välfärdsbrott genom att säkerställa att endast seriösa leverantörer anlitas och att stadens nämnder och bolag samarbetar i uppföljning och kontroll för att minska risken för arbetslivskriminalitet och oseriösa verksamheter. Det är ett steg i rätt riktning, men vi anser att ytterligare åtgärder krävs.

Ett samordnat och mer operativt arbete behöver utvecklas för att effektivt hantera aktörer som systematiskt utnyttjar offentliga upphandlingar. Som vi föreslagit i vår motion om att införa ett OTTO-team i Stockholm, kan ett strukturerat samarbete mellan stadens förvaltningar, polis, socialtjänst och andra relevanta aktörer vara ett effektivt verktyg för att identifiera och utestänga oseriösa verksamheter.

Det är också avgörande att staden arbetar proaktivt i inköpsprocessen för att undvika att offentliga medel hamnar i fel händer. Uppföljningen av leverantörer måste skärpas – inte minst i ljuset av den typ av komplexa välfärdsbrott som ofta uppdagas först i efterhand.

Vi delar stadsbyggnadskontorets uppfattning att programmets fokus på brottsförebyggande åtgärder och strategiskt inköpsarbete är relevant. För att effektivt bekämpa organiserad brottslighet måste vi stoppa de ekonomiska flödena till kriminella nätverk. Genom att arbeta proaktivt i upphandlings-, inköps- och uppföljningsprocessen kan vi minska risken att skattepengar hamnar i fel händer. Offentliga medel ska användas för att bygga ett tryggare samhälle, inte för att finansiera brottslig verksamhet.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 14

Miljömålsberedningens förslag om en strategi för hur Sverige ska leva upp till åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (LULUCF). (SOU 2025:21). Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025-04463-1.6

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 4 april 2025.
Bilaga § 14

Tjänsteutlåtandet avser svar på remiss från kommunstyrelsen om miljömålsberedningens förslag om en strategi för hur Sverige ska leva upp till åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (LULUCF).

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet instämmer i stadsbyggnadskontorets positiva inställning till utveckling av ett nationellt verktyg för att mäta klimatpåverkan vid förändrad markanvändning. En sådan metodik är avgörande för att skapa likvärdiga och kunskapsbaserade beslutsunderlag i plan- och byggprocessen. Vi delar även kontorets uppfattning att Miljömålsberedningens förslag brister i konkreta styrmedel och etappmål för att nå uppsatta klimat- och miljömål.

Centerpartiet står bakom miljömålsberedningens förslag i stort, men vill gå längre. Det är uppenbart att Sverige inte når sina nuvarande klimatmål när regeringen för en politik som leder till ökade utsläpp. Det har regeringen själva insett – och istället för att ta ansvar, har de givit miljömålsberedningen i uppdrag att se över hur klimatmålen kan sänkas.

I detta vakuum läggs ett orimligt ansvar på mark- och skogsägare. Miljömålsberedningens strategi bygger i hög grad på ett ständigt ökande kolupptag i marksektorn, vilket i längden är ohållbart. Sveriges skogsägare ska inte bära kostnaden för regeringens misslyckade klimatpolitik.

Centerpartiet vill i stället minska de fossila utsläppen genom exempelvis återinförd elbilsbonus och sänkt skatt på el. Vi vill se en levande skog där både klimat, biologisk mångfald och äganderätt värnas. Därför vill vi också se en skyddad balans i skogsägandet, så att storbolagen inte ges möjlighet att dominera över en växande andel av den svenska skogen.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.

§ 15

Del av Mars och Vulcanus 1, Gamla Stan, Dnr 2022-08258-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande med bilaga som yttrande till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen i mål nr P 5988-24.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 15

Tjänsteutlåtandet avser yttrande till mark- och miljödomstolen i ärende om detaljplan för del av Mars och Vulcanus 1 i stadsdelen Gamla stan i mål nr P 5988-24.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Underrättelse

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, ska underrättas om beslutet.

§ 16

Odde 1 m.fl., Kista, Dnr 2015-09817-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna återkallelse av överklagande i mål nr P 4927-25 till Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 16

Tjänsteutlåtandet avser återkallelse av överklagande till Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen i mål nr P 4927-25 i ärende om detaljplan för Odde 1 m.fl. i stadsdelen Kista.

Nämndens behandling av ärendet

Jäv

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Underrättelse

Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen ska underrättas om beslutet.

§ 17

Del av Hässelby Villastad 14:34 Riddersvikshallen, Hässelby Villastad, Dnr 2025-00606-4.4.2

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 17

Tjänsteutlåtandet avser startpromemoria för planläggning av del av Hässelby Villastad 14:34 Riddersvikshallen i stadsdelen Hässelby Villastad.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 18

Del av Årsta 1:10 m.fl. Årstabergs Centrum, Årsta, Dnr 2023-01255-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 18

Tjänsteutlåtandet avser startpromemoria för planläggning av del av Årsta 1:10 m.fl., Årstabergs Centrum i stadsdelen Årsta.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Ambitionen att arbeta med att förstärka Årstabergs goda kollektivtrafiktillgång med tillkommande bostäder, kontor och service är bra.

Det är dock viktigt att arbeta med solljusstudier främst för det planerade högre centrumhuset. Detta då det kommer att vara placerat nära befintliga bostäder och riskerar att skugga dem under eftermiddag och kvällar. Vi ser även gärna att bostäder provas i den högre byggnaden.

Det nya området skulle kunna vinna på att försöka bevara och konvertera någon/några av befintliga byggnader samt den befintliga allén. Ett större bevarande ger mer variation och diversitet. Om detta inte är möjligt är det viktigt att arbeta med återbruk som en del av den kommande bebyggelsen.

§ 19

Del av Gröndal 1:1, Gröndal, Dnr 2025-02605-4.4.2

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 19

Tjänsteutlåtandet avser startpromemoria för planläggning av Gröndal 1:1 i stadsdelen Gröndal.

Nämndens behandling av ärendet**Jäv**

Maria-Elsa Salvo (S) och Björn Ljung (L) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Marie Della Morte Pålstam (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Platsen är vacker grönska i en hög klippbrant där klipporna går i dagen på flera platser. I dessa finns tydliga spår av isräfflor. Den höga klippbranten plus läget intill Essingeleden är sannolikt orsaken till att den lämnats obebyggd. De stora höjdskillnaderna gör det till en mycket svår plats att utveckla för bebyggelse. Den vilda naturen, som också finns på andra sidan Fregattvägen är orörd och lite besökt. Detta gör den till en länk mellan grönskan runt Vinterviken och grönskan vid Ormberget intill sjöstranden och är en refug för vilda djur i Gröndal. Dessa klippor är en karakteristisk del av Stockholms natur och de få platser i Gröndal där sådana finns bör bevaras som de är. Platsen bör lämnas obebyggd.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Marie Della Morte Pålstam (L).

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det är positivt att 70 hyresrätter planeras, vilket stärker bostadsförsörjningen i Stockholm. Byggnaderna bidrar till ökad trygghet och trivsel i gaturummet. Volymerna, som ska utformas med god gestaltning, ska placeras varsamt i landskapet med hänsyn till trädskiljet och naturmark. Naturvärdesinventering ska genomföras i ett tidigt skede för att identifiera ekologiska värden och spridningssamband så att den kan få genomslag i planeringen. Det är viktigt att visa hänsyn till uppväxta träd och särskilt bevara större träd i planeringen för att värna om grönskan i området samt att försöka arbeta med topografisk anpassning.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

I Kristdemokraternas reservationsbudget för år 2025 gick vi fram med ett förslag om arkitekturzon city för att bevara och återställa de arkitektoniska värden som gått förlorade på grund av ovarsam förtätning i innerstaden, samt i äldre kvartersstadsområden i Stockholm. Gröndals småskaliga stenstadskaraktär med arkitektur från tidigt 1900-tal behöver värnas och vidareutvecklas i samband med stadsutveckling i området, inte kontrasteras. Vi föreslår därför att staden omarbetar projektet med tydlig utgångspunkt i arkitekturen som återfinns i Gröndals centrala delar, alternativt avbryter projektet och erbjuder marken till en privat byggherre med villkoret att utgå från samma principer.

§ 20

Del av Åkeshov 1:1 m.fl., Åkeshov, Dnr 2022-15257-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för att pröva möjligheten att ta bort byggnad B1.

- 2 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att utreda parkeringsfrågorna.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Då byggnad B1 gör stort intrång i natur- och kulturmiljön bör det prövas om denna byggnad kan utgå ur projektet.

Det ska studeras om parkeringsbehovet för bostäder inom område B kan lösas inom område A eller på annan plats i närområdet

Analysen bör beakta nivåer på p-tal i enlighet med den remiss på uppdaterade p-tal som staden nu håller på att ta fram, detta då det är sannolikt att byggnationen kommer påbörjas med de justerade p-talen.

Gestaltningen av huset inom område A bör studeras vidare för att bättre anpassa byggnaden till områdets befintliga byggnader och ljusa färgskala.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2024.

Bilaga § 20

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för del av Åkeshov 1:1 m.fl. i stadsdelen Åkeshov. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att godkänna redovisningen av plansamrådet.
- 2 Att ge kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att stadsbyggnadsnämnden avbryter planarbetet.
  2. Att uppdra till stadsbyggnadskontoret att föreslå en alternativ plats på redan hårdgjord mark i närområdet.
  3. Att därutöver anföra följande:

Vi har redan från börjat varit medvetna om platsens utmanande förutsättningar, men funnit att den varit möjlig att pröva i en planprocess. Vi kan nu konstatera att det inkommit cirka 150 yttranden, varav många lyfter fram synpunkter avseende vatten, buller och vibrationer, natur- och kulturmiljö och parkering samt volym och gestaltning. De flesta sakägare och övriga boende är därtill negativa till exploatering som tar natur i anspråk och framför synpunkter huvudsakligen om volym, parkering, natur- och kulturmiljö, störning under genomförande samt olägenheter för grannar. De avvägningar som har gjorts mellan naturvärden och exploatering, samt mellan kulturvärden och bebyggelseförslag omhändertar inte dessa synpunkter på sådant sätt att det finns fog att arbeta vidare med exploatering på den specifika platsen.

Med anledning av detta är det vår sammanvägda bedömning att planarbetet ska avbrytas och att stadsbyggnadskontoret istället ska eftersöka en alternativ plats på hårdgjord mark i närområdet.

- 4) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Att kontoret i sitt underlagsPM säger att flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget, men har synpunkter i sak är en generalisering som bortser från de många negativa synpunkterna som inkommit från boende i området. Grannarna är genomgående kritiska till förslaget.

Bebyggelsen på respektive sida av planområdet har höga kulturvärden, särskilt de mindre smalhusen i

funkisutförande från 40-talet och ateljévillorna från 50-talet. I stadens naturinventering fastställs områdets höga naturvärden genom en ädellövskog och en hassellund. Hasseltickan, en vedlevande svamp som signalerar lundar med höga naturvärden i vilka många ovanliga och rödlistade arter ofta hittas, förekommer i hög utsträckning i området. Kulturmiljöanalysen fastställer å sin sida att ”till följd av att de befintliga flerbostadshusen genomgående är smalhus i tre våningar, utan utkragade balkonger och med en mycket sparsam arkitektur är känsligheten hög vid en eventuell förtätning”. Båda dessa analyser talar emot en förtätning i enlighet med det liggande förslaget. Vidare finns i området fornminnen där det råder delade meningar om dessas omfattningar, värden och hur mycket som finns kvar. Detta måste vara klargjort innan de förstörs av exploatering.

Kort och gott visar den föreslagna förtätningen en illa tagen hänsyn till områdets naturvärden, historia och arkitektur, och illustrationen visar dessutom ett sexvåningshus byggt på tomtgränsen till en villatomt. På sexvåningshusets andra sida finns ett äldre flerfamiljshus som både får insyn och förstörd utsikt mot grönskan. Det är sannolikt att denna del av projektet skulle kunna vinna i ett överklagande. Projektet bör inte genomföras.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att återremittera ärendet enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Jonas Naddebo (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Planförslaget som möjliggör cirka kompletterande 80 bostäder i ett kollektivtrafiknära i Åkeshov har goda förutsättningar att kunna utföras väl med hänsyn till platsens karaktär och skala. Området har fram till nyligen ingått i det avvecklade kraftledningsstråket mellan Beckomberga och Bredäng, och har ett visst natur- och kulturvärde som behöver tas i beaktning. Med bakgrund av synpunkter som inkommit under samrådet ser vi från Centerpartiet att det generellt finns ett behov att tidigare i planprocessen konkretisera och kommunicera vilka former av grönkompensatoriska åtgärder som övervägs.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att avbryta projektet i sin helhet.
2. Att därutöver anföra följande:

Kristdemokraterna gick till val på en stadsutveckling i harmoni med det befintliga, såväl avseende arkitektur som skala. Därtill anser vi att stockholmarnas inflytande behöver öka, bland annat genom lokala skönhetspaneler för att från ax till limpa involvera lokalbor i utvecklingen av deras stadsdelar.

Detta ärende har skapat ett stort engagemang lokalt med över 500 namnteckningar i protest mot bygget och 150 unika yttranden under samrådet, med en tydlig majoritet som motsätter sig planerna. Trots detta väljer styret att gå vidare med projektet. Det är nog många som frågar sig vad som egentligen krävs för att på riktigt kunna påverka byggplaner i sin egen kommun när ett så pass stort lokalt motstånd till fullo nonchaleras på detta vis. Är det för stockholmarna eller tjänstemännen som det socialdemokratiska stadsbyggnadsborgarrådet låter bygga Stockholm?

Kristdemokraterna föreslår därför att projektet avbryts i sin helhet.

§ 21

Barnhuset 26 m.fl., Norrmalm, Dnr 2021-12301-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2025.

Bilaga § 21

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Barnhuset 26 m.fl. i stadsdelen Norrmalm.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 22

Västberga 1:1 m.fl. Centrala Telefonplan, Midsommarkransen och Västberga, Dnr 2013-05016-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att delar av planen som omfattar komplettering av Midsommarkransen i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur detaljplan och ställs ut för granskning som separata detaljplaner.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att Midsommarkransen i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 redovisas för stadsbyggnadsnämnden innan granskning.
- 4 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Utvecklingen av centrala Telefonplan är ett omfattande projekt med stora möjligheter att tillskapa nya stadskvaliteter i ett kollektivtrafiknära läge. Utvecklingen av området innebär en sammanlänkning av stadsdelar i enlighet med översiktsplanen och att tunnelbanespårens barriäreffekt kan överbryggas.

Projektets omfattning innebär också flera utmaningar och innebär omfattande investeringar. Med de utmanande tider som varit inom byggbranschen med snabbt ökande kostnader och en minskad möjlighet att efterfråga bostäder

blir konsekvensen för projektet att de centrala delarna av planen behöver pausas. Inför en uppstart av projektet i framtiden delar vi de slutsatser om ytterligare studier och bearbetning som stadsbyggnadskontoret konstaterar behöver ske gällande bland annat påverkan på riksintresset för kulturmiljövård; LM-staden, dagvatten och skyfallshantering, markföroreningar, buller, skuggning, överdäckning och busstrafik.

Det är positivt att delar av planen kan brytas ut och gå vidare. För dessa delar önskar stadsbyggnadsnämnden att få granskningsförslaget presenterat för nämnden innan granskningen inleds.

Som en del av den stora utvecklingen av Telefonplan är det viktigt att det arkitektoniska uttrycket för platsen hänger samman och sker med hög kvalitet för helheten. Det bör därför övervägas om ett gestaltungsprogram ska tas fram nu för att säkerställa ett enlighet uttryck i den tillkommande bebyggelsen.

Det är viktigt att byggnaderna i kvarter 6 och 7 möter den småskaligare bebyggelsen väster om planområdet på ett genomtänkt sätt. Detta gäller även för den nya bebyggelsen i kvarter 5 och dess möte med LM-staden med höga kulturhistoriska värden.

Området har idag relativt lite grönska. Därför behöver grönyrtorna värnas och nya utvecklas som en del av planarbetet.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om bordläggning och sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2025.

Bilaga § 22

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Centrala Telefonplan, Västberga 1:1 m.fl. i stadsdelarna

Midsommarkransen och Västberga. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att godkänna redovisningen av plansamrådet.
- 2 Att de delar av planen som omfattar komplettering av Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur denna detaljplan och ställs ut för granskning som separata detaljplaner.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att godkänna redovisningen av plansamrådet.
  2. Att de delar av planen som omfattar komplettering av Midsommargården i kvarter 5 samt kvarter 6 och 7 bryts ut ur denna detaljplan och ställs ut för granskning.
  3. Att de centrala delarna av detaljplanen revideras i enlighet med vad som anförs nedan och redovisas för nämnden innan granskning:

Det är angeläget att den planerade stadsutvecklingen av Telefonplan kan genomföras, med nya bostäder, offentliga rum, service, parker och en överdäckning av tunnelbanan som binder samman stadsrummet.

Stadsbyggnadskontorets slutsats att de centrala delarna av detaljplanen i dagsläget saknar ekonomiska förutsättningar att genomföras är dessvärre inte oväntad. Det är en direkt följd av att planförslaget under processens gång förändrats i grunden. Den omfattande neddragningen av bygghöjder har inneburit ett bortfall på över 600 bostäder vilket resulterat i att projektets ekonomi inte längre går ihop.

Centerpartiet yrkade 2020 på att de två höga husen ”Tellus Towers” fortsatt skulle ingå planförslaget. På en förhållandevis liten yta skulle man fått ett stort tillskott av lägenheter, arbetsplatser, restauranger och service, vilket hade skapat en ekonomisk bärkraft i projektet. Att bygga högt där så är lämpligt är även ett effektivt sätt möjliggöra stadsutveckling utan att göra onödiga intrång i grönområden och parker. Tellus Towers hade tillfört området urbana kvaliteter och ett identitetsskapande landmärke.

Kontorets bedömning var att riksintressen för kulturmiljö och flygtrafik satte hinder i vägen. När det gäller in- och utflygningssvågar till Bromma flygplats har förutsättningarna nu förändrats vilket ger anledning att omvärdera tidigare ställningstaganden. Centerpartiet anser att en prövning av riksintresset i högre instans skulle vara principiellt viktig, då det i sin nuvarande tillämpning kraftigt begränsar Stockholms utvecklingsmöjligheter.

Överdäckningen av tunnelbanan är avgörande för att kunna skapa de stadskvaliteter som planen eftersträvar. Det är viktigt att arbetet med de centrala delarna av planen inte stannar av, utan fortsätter med sikte på att uppnå syftet att stärka Telefonplan som nod och stadskärna.

- 3) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att i första hand bordlägga ärendet med hänvisning till nedan.
2. Att i andra hand delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi anser att kvarter 6 och 7 ska utgå och inte fortsätta att utredas för exploatering då intrånget såväl i Västbergaskogen som påverkan på spridningssambandet blir oacceptabelt stort. Detta måste utredas ytterligare liksom påverkan på befintlig småhusbebyggelse. Vi anser även att exploateringsgraden i föreliggande förslag är för hög, framförallt genom att det är för höga byggnader projekterade på platsen. Området måste utvecklas i harmoni både med småhusområdena i Hökmossen liksom låghusbebyggelsen kring Telefonplan och Midsommarkransen.

Det faktum att det råder osäkerhet kring projektets tekniska och ekonomiska genomförbarhet föranleder vidare analyser vilka områden som eventuellt bör utgå eller omarbetas. Med anledning av detta, och det faktum att ärendet är omfattande och ytterst komplext, så yrkade vi i första hand på en bordläggning för att ges fullgod möjlighet att läsa in oss på det innan beslut.

- 4) Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång i delen om bordläggning

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att bordlägga ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Mats Johnsson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Detta projekt att utveckla området runt T-banestationen har mött mycket motstånd bland de boende runt Telefonplan. Det är inte att undra över med förslag om en klunga av höghus som kommer att skugga grannarna och ge ett ofördelaktigt mikroklimat inom höghusdelen där byggnadernas placering i relation till varandra kan ge upphov till vindar som även kommer att ha påverkan på omgivande bebyggelse. Denna del behöver bearbetas ytterligare där de höga husen tas bort. Kvartersbebyggelse vid överdäckningen av T-banans stråk kan däremot i en sådan byggnation, om den görs rätt, bidra till en god boendemiljö och bidra till en bättre sammankoppling av bebyggelsen på de två sidorna av spårområdet. Denna del behöver alltså bearbetas ytterligare, vilket även kontoret säger i det nu föreliggande beslutsunderlaget. Vi instämmer med det nuvarande förslaget att kvarteren 5, 6 och 7 bryts ut som separata detaljplaner. Vår inställning till eventuell byggnation på kvarteren 6 och 7 återkommer vi till efter granskning. Det finns ett lokalt motstånd även mot byggnation på dessa områden. Ett förslag om möjlig byggnation i dessa kvarter måste utformas med stor lyhördhet för hur de boende önskar ha den. Den höga exploateringsgraden vid överdäckningen av T-banestationen och spåren tillsammans med den utbyggnad som redan skett gör att ytterligare bebyggelse runt Telefonplan bör undvikas. Detta gäller även kvarter 6 och 7.

§ 23

Del av Grimsta 1:2 Friherregatan, Hässelby Gård,
Dnr 2017-06933-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 23

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för del av Grimsta 1:2, invid Friherregatan, i stadsdelen Hässelby gård.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår i första hand att stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet, i andra hand att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Vid beslut om markanvisning 2021 lämnade vi i den grönbå majoriteten ett särskilt uttalande som vi finner fog för att lyfta fram intentionerna i även nu. I grund och botten välkomnar vi förslaget till fler seniorbostäder men intrånget i Melonparken blir oacceptabelt stort med föreliggande förslag. Det finns flera rekreativa, sociala och ekologiska värden i området som nogsamst behöver beaktas vi framhåller fortsatt vikten av att minimera intrånget i Melonparken och att bevara den populära pulkabacken. Så mycket som möjligt av träden och grönytorerna ska bevaras och grönytekomensation ska göras i tid. Placeringen och utformningen av bostäderna samt parkeringssituationen är därför särskilt viktiga att studera vidare, exempelvis genom

att pröva en placering bort mot Hundängen eller Vinsta industriområde. Med anledning av detta yrkar vi på att nämnden beslutar att återremittera föreliggande förslag till stadsbyggnadskontoret.

- 3) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Det finns ett stort motstånd bland de boende runt Melonparken att inkräkta på dess grönska genom bebyggelse. Stadens politiker måste lyssna på denna kritik och avbryta planarbetet. Melonparken måste bevaras. Den utgör en del av en grön kil genom Hässelby som är helt central för områdets skyfallshantering, biologiska mångfald och ekosystem. Stadens utredning noterar höga naturvärden och gamla träd just i det område där byggnation planeras. Parken är också en populär rekreationsyta för hundägare, motionärer och barn. Trots dessa konstaterande fortsätter majoriteten med projektet. Vi motsätter oss detta. Parken koppling till Friherregatan måste vara fortsatt grön och inte bebyggas.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att avbryta planerna.
2. Att därutöver anföra följande:

Kristdemokraterna anser att det är angeläget att fler seniorbostäder byggs i Stockholm. Samtidigt värnar vi stadens parkområden, särskilt planlagd parkmark med aktiviteter. Vi motsätter oss planerna på att exploatera delar av en uppskattad park i Hässelby-Vällingby. Den yta som specifikt avses exploateras är en känd pulkabacke under

vintertid och en soldränkt slänt i söderläge mellan Hässelby Gård och Hässelby Strand. Vi ser därför hellre att den föreslagna byggnationen sker på annan plats.

§ 24

Tre Vapen 2 och 7, Ladugårdsgärdet, Dnr 2023-04105-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 24

Tjänsteutlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Tre Vapen 2 och 7 i stadsdelen Ladugårdsgärdet.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25

Del av Hammarbyhöjden 1:1 m.fl. vid Sparrmansvägen,
Hammarbyhöjden, Dnr 2021-14117-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att anta förslaget till detaljplan.

- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bygglovets prövas av stadsbyggnadsnämnden.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Det är positivt att cirka 60 bostäder upplåtna som hyresrätter kan uppföras i ett attraktivt läge med god anslutning till kollektivtrafik. Projektet ingår även som en del av Stockholmsöverenskommelsen för utbyggd tunnelbana. Genom lokaler i bottenvåningarna skapas också ytterligare liv och rörelse samt ökat serviceutbud inom området.

De tillkommande byggnaderna har goda möjligheter att inordna sig i områdets skala och geometri. Många byggnader i området har ett återhållsamt och nedtonat uttryck med putsade fasader i ljusa kulörer. För att säkerställa en god anpassning till stadsbilden och att de tillkommande byggnaderna harmoniserar väl med befintlig bebyggelse gällande färgsättning och uteplatsernas utformning och placering ska bygglovets tas upp till nämnden för beslut.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 25

Tjänsteutlåtandet avser antagande av förslag till detaljplan för del av Hammarbyhöjden 1:1 m.fl. vid Sparmansvägen i stadsdelen Hammarbyhöjden. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att anta förslaget till detaljplan.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Det pågår och planeras flera byggprojekt i Hammarbyhöjden och om alla genomförs blir det en helt ny stadsdel av Hammarbyhöjden där det knappt blir någon grönska kvar. De som bor i området har valt det just för dess stadsplan där husen är vackert placerade i grönskan så att alla får utsikt mot skog och gräsytor. Denna struktur måste bevaras. Detta projekt kommer tillsammans med övriga planer för Hammarbyhöjden att kraftigt förändra stadsdelen och försämra livet för de som bor där. Klippor i dagen förstörs och skog försvinner. Det kommer att ge en mycket försämrad boendemiljö för de som bor intill det föreslagna bygget. SD:s inställning är att projekt måste avbrytas.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Underrättelse

Nämndens beslut kan överklagas (se kungörelse om antagande).

§ 26

Kavelbron 2 m.fl., Älvsjö, Dnr 2020-08671-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att anta förslaget till detaljplan.

Reservation

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 25 mars 2025.
Bilaga § 26

Tjänsteutlåtandet avser antagande av förslag till detaljplan för
Kavelbron 2 m.fl. i stadsdelen Älvsjö.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Detta är ett av tre pågående projekt att bygga stora flerfamiljshus mitt bland villorna i Älvsjö villastad. Vi motsätter oss denna förstörelse av en vacker trädgårdsstad. Projektet måste stoppas.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Nämndens beslut kan överklagas (se kungörelse om antagande).

§ 27

Del av Sillö 5, Larsboda, Dnr 2020-06982-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att detaljplanens genomförande inte medför betydande miljöpåverkan.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och överlämnar det till kommunfullmäktige för antagande efter att erforderliga genomförandebeslut har fattats av exploateringsnämnden.

- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 10 april 2025.
Bilaga § 27

Tjänsteutlåtandet avser godkännande av förslag till detaljplan för del av Sillö 5 i stadsdelen Larsboda.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden enligt följande:

1. Att avslå kontorets förslag till beslut.
2. Att stadsbyggnadsnämnden avbryter planarbetet.
3. Att därutöver anföra följande:

Staden behöver säkerställa att företag ges långsiktiga förutsättningar för att bedriva sin verksamhet. I detta ingår att möta de behov som finns av renodlade verksamhetsområden som ger möjlighet för industri och störande verksamheter. Larsboda verksamhetsområde är ett av stadens tio renodlade verksamhetsområden. Förslaget, som möjliggör bostäder, skulle innebära en förändring i verksamhetsområdet som inte är i enlighet med översiktsplanens och stadens näringslivspolicys intentioner.

Vi ser positivt på en utveckling av området, men menar att ett förslag om att tillföra bostäder tydligare behöver säkerställa att verksamhetsområdet inte påverkas negativt – vare sig idag eller i framtiden. Även om det skulle vara möjligt att hantera nuvarande förhållanden inom planförslaget går det inte att garantera att det inte får konsekvenser för framtida utveckling av området. Vi menar

därför att planarbetet i sin nuvarande form bör avbrytas. Vi ser dock att en utveckling av närliggande ytor intill planområdet skulle kunna ske utan påverkan på verksamhetsområdet.

Avslutningsvis anser vi principiellt att det är oacceptabelt att ett ärende av denna omfattning och känsliga karaktär kommer oss ledamöter till handa så pass sent inpå sammanträdet. Vi förväntar oss givetvis möjlighet att hinna läsa in oss på handlingarna till nämnden i samma utsträckning som den styrande vänstermajoriteten.

- 3) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Det föreslagna projektet har flera fördelar. Många bostäder byggs på en redan hårdgjord yta, den delen av Farsta får fler boende och därmed även att fler rör sig i området som gör den till en tryggare plats att vistas på, speciellt kvällstid. Dock, det finns ett massivt motstånd bland de lokala företagen och företagarföreningar mot att ännu ett industriområde bebyggs. Sverigedemokraterna instämmer i denna kritik. Vi kan ställa oss bakom förslaget om staden samtidigt tar fram nya platser för företagsutveckling och ger ekonomiskt bistånd till de företag som finns i området för att nyetablera sig på dessa nya industriområden. Dessutom har ärendet hanterats illa. Handlingarna inkommer strax före en långhelg som följs av beslutsdagar. Därmed ges ledamöterna mindre möjligheter att stämma av med de lokala intressenterna hur de ställer sig till exploateringen. Under sådana omständigheter ges vi ingen annan möjlighet än att helt avvisa förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Kommunfullmäktige ska underrättas om beslutet.

§ 28**Förslag till namn för kvarter, gator och torg i stadsdelen
Johanneshov, Dnr 2022-12154-44****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt namnberedningens förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att fastställa att *Sandstugan* och *Styckmästaren* bibehålles som namn på kvarter med ändrad omfattning.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att fastställa *Fjälstret* som nytt namn på kvarter.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att fastställa *Arenavägen*, *Hallvägen* och *Sandhagsgatan* bibehålles som namn på gator med ändrad sträckning.
- 4 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att fastställa *Premiärtorget* som nytt namn på torg.

Handlingar i ärendet

Namnberedningens tjänsteskrivelse från den 7 mars 2025.

Bilaga § 28

Skrivelsen avser förslag till namn för kvarter, gator och torg i stadsdelen Johanneshov.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt namnberedningens förslag.

Underrättelse

Lantmäterimyndigheten ska underrättas om beslutet.

§ 29**Primus 2, Lilla Essingen, Dnr 2024-09533-5.1****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL, samt att därutöver anföra följande:

Ansökan avser nybyggnad av flerbostadshus (äldreboende samt en gruppboende). Enligt gällande planbestämmelser får teknikutrymmen såsom hissmaskinrum, ventilationsaggregat och liknande, samt räcken till takterrasser, uppföras till en maximal höjd av 1,5 meter över högsta tillåtna totalhöjd.

Stadsbyggnadsnämnden bedömer att de föreslagna teknikutrymmena är integrerade i byggnadens arkitektur och utgör en naturlig del av husets volym. Nämnden anser att åtgärderna inte innebär någon förvanskning eller ovarsamhet, och att det visuella avtrycket är väl avvägt. Den föreslagna åtgärden bedöms därmed vara planenlig.

Vid en avvägning av allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § Plan- och bygglagen (2010:900) beslutar stadsbyggnadsnämnden att bevilja ansökan om bygglov i enlighet med 9 kap. 30 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Allmänna upplysningar bilaga § 29 A

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 5 mars 2025.
Bilaga § 29 B

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på fastigheten Primus 2 i stadsdelen Lilla Essingen. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

Ersättnyttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att avslå sökandens förslag till utformning.
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholm ska byggas vackert och växa i harmoni med befintlig bebyggelse. Kristdemokraterna välkomnar en stadsutveckling i området på nordvästra Lilla Essingen men vi motsätter oss skarpt den föreslagna utformningen av byggnaden. Det är ovärdigt Stockholm att gå vidare med planer på fula, kolossala betongmurar oaktat vart i staden det föreslås. Att därtill föreslå det på Essingefjärdens första parkett är rent vansinne.

Underrättelse

Sökanden ska underrättas om beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska underrättas om beslutet.

Beslutet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Kända sakägare ska underrättas om kungörelsen.

§ 30

Nätrullaren 1, Kristineberg, Dnr 2024-09930-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

§ 31

Glasbruket 3, Kungsholmen, Dnr 2024-17191-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för grannhörande samt att därutöver anföra följande:

Stadsbyggnadsnämnden anser inte att det är uppenbart att lov inte kan ges. Nämnden beslutar därför att ärendet ska grannhöras i enlighet med bestämmelserna i 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900).

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 7 februari 2025.
Bilaga § 31 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för nybyggnation av miljöhus (lov i efterhand) på fastigheten Glasbruket 3 i stadsdelen Kungsholmen. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att avslå ansökan om bygglov för nybyggnation, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Yttrande från sökanden inkommit den 15 april 2025.

Dokument nr. 24

Bilaga § 31 B

Kontorets bemötande från den 18 april 2025.

Dokument nr. 25

Bilaga § 31 C

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag att återremittera ärendet.

Underrättelse

Sökanden och fastighetsägaren ska underrättas om beslutet.

§ 32

Norrmalm 2:41, Norrmalm, Dnr 2023-00008-575

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

§ 33

Järnlodet 23, Östermalm, Dnr 2024-10091-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för yttre ändring från takfönster till takkupor och takaltaner, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL, samt att därutöver anföra följande:

Ansökan avser byte av 9 befintliga takfönster till 7 takkupor och 2 takaltaner mot gata på inom fastigheten Järnlodet 23. Åtgärden bedöms inte strida mot detaljplanen. Stadsbyggnadsnämnden anser inte att föreslagna åtgärder är ovarsamma, förvanskande eller olämpliga för sitt ändamål och i stadsbilden. Stadsbyggnadsnämnden anser att åtgärderna följer byggnadens befintliga struktur och formspråk på ett sätt som bevarar byggnadens karaktär.

Vid en avvägning av allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § Plan- och bygglagen (2010:900) beslutar stadsbyggnadsnämnden att bevilja ansökan om bygglov i enlighet med 9 kap. 30 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Allmänna upplysningar bilaga § 33 A

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 18 mars 2025.
Bilaga § 33 B

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för ändring från takfönster till takaltaner och takkupor mot gata på fastigheten Järnlodet 23 i stadsdelen Östermalm. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att avslå ansökan om bygglov för yttre ändring från takfönster till takkupor och takaltaner, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

Underrättelse

Sökanden ska underrättas om beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska underrättas om beslutet.

Beslutet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Kända sakägare ska underrättas om kungörelsen.

§ 34

Räven 18, Östermalm, Dnr 2024-12522-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för yttre ändringar, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna, Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 6 mars 2025.
Bilaga § 34

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för balkong på fastigheten Räven 18 i stadsdelen Östermalm.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 35

Minan 9, Östermalm, Dnr 2024-13355-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för yttre ändringar, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 6 mars 2025.
Bilaga § 35 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för uppförande av balkong på fastigheten Minan 9 i stadsdelen Östermalm.

Yttrande inkommit den 15 april 2025.

Dokument nr. 19

Bilaga § 35 B

Kontorets bemötande från den 16 april 2025.

Dokument nr. 20

Bilaga § 35 C

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 36

Papperskniven 8, Midsommarkransen, Dnr 2023-17368-575

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för inredning av en bostad samt yttre ändringar av flerbostadshus, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna, Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 15 januari 2025.

Bilaga § 36 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för inredning av ytterligare bostad samt yttre ändringar av flerbostadshus på fastigheten Papperskniven 8 i stadsdelen Midsommarkransen.

Yttrande inkommit den 21 april 2025.

Dokument nr. 51

Bilaga § 36 B

Kontorets bemötande från den 23 april 2025.

Dokument nr. 52

Bilaga § 36 C

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår i första hand att stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för grannhörande, i andra hand att nämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Initiativet till att skapa fler bostäder i området ses som positivt, men kan i detta fall inte tillstyrka bygglovsansökan på grund av utformningen av de föreslagna garagedörrarna. Förslaget innebär att befintliga garagedörrar ersätts med

fönsterpartier som avviker från byggnadens ursprungliga karaktär och områdets arkitektoniska sammanhang. Garagedörrarna är en viktig karaktärsskapande del av fasaden och bidrar till helhetsintrycket i detta tidstypiska smalhusstaden.

Det är av vikt att utformningen av nya garagedörrar sker med varsamhet gentemot byggnaden och dess uttryck och att de fortfarande ska kunna vara läsbara. Genom att utforma dessa mer i linje med ett garageliknande utseende skulle åtgärden kunna anpassas bättre till byggnadens ursprungliga gestaltning.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 37

Papperskniven 9, Midsommarkransen, Dnr 2023-17369-575

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för inredning av en bostad samt yttre ändringar av flerbostadshus, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna, Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 15 januari 2025.

Bilaga § 37 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för inredning av ytterligare bostad samt yttre ändringar av flerbostadshus på fastigheten Papperskniven 9 i stadsdelen Midsommarkransen.

Yttrande inkommit den 21 april 2025

Dokument nr. 39

Bilaga § 37 B

Kontorets bemötande från den 23 april 2025

Dokument nr. 40

Bilaga § 37 C

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår i första hand att stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för grannhörande, i andra hand att nämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Initiativet till att skapa fler bostäder i området ses som positivt, men kan i detta fall inte tillstyrka bygglovsansökan på grund av utformningen av de föreslagna garagedörrarna. Förslaget innebär att befintliga garagedörrar ersätts med fönsterpartier som avviker från byggnadens ursprungliga karaktär och områdets arkitektoniska sammanhang. Garagedörrarna är en viktig

karaktärsskapande del av fasaden och bidrar till helhetsintrycket i detta tidstypiska smalusstaden.

Det är av vikt att utformningen av nya garagedörrar sker med varsamhet gentemot byggnaden och dess uttryck och att de fortfarande ska kunna vara läsbara. Genom att utforma dessa mer i linje med ett garageliknande utseende skulle åtgärden kunna anpassas bättre till byggnadens ursprungliga gestaltning.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 38

Pettersbergsgården 29, Mälarhöjden, Dnr 2024-02009-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för nya parkeringsplatser med stödmurar och marklov för uppfyllnad, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 20 februari 2025.

Bilaga § 38 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för parkeringsplatser och stödmurar samt marklov för uppfyllnad, på fastigheten Pettersbergsgården 29 i stadsdelen Mälarhöjden.

Yttrande från sökanden inkommit den 20 april 2025.

Dokument nr. 52

Bilaga § 38 B

Kontorets bemötande från den 22 april 2025.

Dokument nr. 53

Bilaga § 38 C

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Mats Johnsson (SD) föreslår i första hand att stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för grannhörande, i andra hand att nämnden beslutar att bevilja ansökan.
- 3) Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Johan Nilsson m.fl. (M).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Mats Johnsson (SD).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 39**Grågåsen 18**, Aspudden, Dnr 2024-14896-5.1**Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja rivningslov för rivning av småhus med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för nybyggnad av flerbostadshus med tillhörande parkeringsplatser och stödmurar, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Byggherrens förslag till kontrollansvarig godtas. KA är certifierad med behörighet K.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 17 december 2024.

Bilaga § 39

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om rivningslov för enbostadshus och bygglov för uppförande av flerbostadshus, stödmurar och parkeringsplatser på fastigheten Grågåsen 18 i stadsdelen Aspudden.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden enligt följande:

1. Att ansökan om rivningslov beviljas.
2. Att ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus med tillhörande parkeringsplatser och stödmurar avslås.
3. Att därutöver anföra följande:

När bygglovsärendet behandlades i nämnden den 15 juni 2023 (dnr 2020-10446-575) bedömde stadsbyggnadskontoret att åtgärden var planenlig och majoriteten beviljade bygglovet. Vi yrkade då på avslag, eftersom vi ansåg det uppenbart att byggherren hade för avsikt att inreda såväl källarplan som loft- och takplan för bostadsändamål och att byggnaden inte var förenlig med detaljplanebestämmelsen om högst två våningar.

Den bedömningen delades av både Länsstyrelsen och Mark- och miljödomstolen, som konstaterade att byggnaden var planstridig med hänsyn till våningsantalet. Mark- och miljööverdomstolen beviljade inte prövningstillstånd, varför domstolens avgörande står fast.

I föreliggande ärende kvarstår utformning som enbart syftar till att maximera byggnadens volym. Det översta bjälklaget är visserligen borttaget, men de dubbla fönsterraderna i takfallet ger starka indikationer på vad som kommer ske om bygglovet beviljas. Byggherren har tidigare systematiskt kringgått gällande lov, vilket vi sett prov på i projektet Basen 12. De åtta enrummare som beviljades i bygglovet blev åtta trerummare då såväl källar- som vindsplan inreddes och nu säljs som boyta i strid med detaljplanen och bygglovet.

Samma mönster återkommer i detta ärende: Sökanden uppger att källarplan inte har rum för varaktig vistelse utan är "källare" och "hobbyrum". Vi menar att det är ett uppenbart försök att kringgå regelverket. Exempelvis lägenhet 27 B har 4 rum och kök på 42,9 m². Det kombinerade köket/vardagsrummet ligger på entréplan medan övriga tre rum ligger i källaren. Enligt Boverkets byggregler ska en bostad innehålla utrymme för sömn och vila – men bostaden har alltså inga sovrum alls, endast "hobbyrum".

Stockholm behöver fler bostäder och staden ska förtätas i kollektivtrafiknära lägen på ett genomtänkt och hållbart sätt. Berörd fastighet i villaområdet i Aspudden lämpar sig väl för en förtätning i form av ett mindre flerbostadshus. Men

den här typen av projekt, där man medvetet tänjer på och övertolkar planbestämmelserna, undergräver inte bara förtroendet för bygglovsprocessen, utan riskerar också att leda till rättsosäkerhet för framtida bostadsköpare.

- 3) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om rivningslov och bygglov.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska underrättas om beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska underrättas om beslutet och tjänsteutlåtandet.

Beslutet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Kända sakägare ska underrättas om kungörelsen.

§ 40

Prästkammaren 2, Hässelby Gård, Dnr 2024-19083-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för grannehörande samt att därutöver anföra följande:

Stadsbyggnadsnämnden anser inte att det är uppenbart att lov inte kan ges. Nämnden beslutar därför att ärendet ska grannehöras i enlighet med bestämmelserna i 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900).

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 10 februari 2025.

Bilaga § 40 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för ändrad användning, inredning av nya bostäder och yttre ändring, på fastigheten Prästkammaren 2 i stadsdelen Hässelby Gård.

Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att avslå ansökan om bygglov för ändrad användning av verksamhetslokal till bostadsändamål, inredning av nya bostäder samt yttre ändringar, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Yttrande från sökanden inkommit den 10 april 2025.

Dokument nr. 25

Bilaga § 40 AB

Kontorets bemötande från den 11 april 2025.

Dokument nr. 26

Bilaga § 40 C

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag att återremittera ärendet.

Underrättelse

Sökanden och fastighetsägaren ska underrättas om beslutet.

§ 41

Spetskålen 65, Hässelby Villastad, Dnr 2024-00774-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för väsentlig ändrad användning av vårdbyggnad som använts som kontor till HVB-hem med stöd av 9 kap. 32 a § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för yttre ändring med utrymningstrappor med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 4 mars 2025.
Bilaga § 41 A

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för ändrad användning och yttre ändringar på fastigheten Spetskålen 65 i stadsdelen Hässelby Villastad.

Yttrande från sökanden inkommit den 18 april 2025.

Dokument nr. 129

Bilaga § 41 B

Kontorets bemötande från den 22 april 2025.

Dokument nr. 128

Bilaga § 41 C

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

Beslutet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Kända sakägare ska underrättas om kungörelsen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ska underrättas om beslutet.

§ 42

Södermalm 5:2, Södermalm, Dnr 2024-17971-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för ändrad användning från hamnverksamhet till klubb- och restaurangverksamhet, med stöd av 9 kap. 31 c § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för nybyggnad av toalettbyggnad, skärmtak och containrar tillhörande klubb- och restaurangverksamhet, med stöd av 9 kap. 31 c § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.
- 3 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Ansökan avser permanent bygglov för ändrad användning till klubb- och restaurangverksamhet samt nybyggnad av tillhörande åtgärder tillhörande verksamheten under Skanstullsbron. Stadsbyggnadskontoret har tidigare beviljat tidsbegränsat bygglov för åtgärden. Ärendet har grannhört och inga negativa synpunkter har inkommit som en del av grannhörandet. De negativa synpunkter som inkommit i övrigt anses inte utgöra ett hinder för att bevilja lovet då det rör sig om frågor kopplat till reglering av verksamhetens utövande gällande bland annat ljud och öppettider vilket är frågor som behandlas i annan prövning än genom aktuell bygglovsprövningen. Åtgärden bedöms inte få en negativ påverkan på stads- eller landskapsbilden eller innebära en betydande olägenhet i plan- och bygglagens mening med stöd av 2 kap. 6 och 9 §§ plan- och bygglagen. Föreslagna åtgärder utförs varsamt med hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens

tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden enligt 8 kap. 17 § plan- och bygglagen. Stadsbyggnadsnämnden anser att åtgärden utgör ett lämpligt komplement till den planenliga användningen. Genom att utöka serviceutbudet i området bidrar åtgärden till att öka stadens attraktionskraft och funktionalitet. Den ökade närvaron av människor i området främjar rörelse och liv i stadsmiljön, vilket i sin tur bidrar till en ökad upplevd trygghet. Sammantaget bedöms åtgärden tillgodose ett viktigt allmänt intresse genom att stärka stadens sociala och funktionella struktur samt skapa förutsättningar för en levande och trygg urban miljö.

Vid en avvägning av allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § Plan- och bygglagen (2010:900) beslutar stadsbyggnadsnämnden att bevilja ansökan om bygglov i enlighet med 9 kap. 31c § Plan- och bygglagen (2010:900).

Allmänna upplysningar bilaga § 42 A

Reservation

Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 28 februari 2025.

Bilaga § 42

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för ändrad användning och nybyggnad av klubb- och restaurangverksamhet på fastigheten Södermalm 5:2 i stadsdelen Södermalm. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att avslå ansökan om bygglov för ändrad användning från hamnverksamhet till klubb- och restaurangverksamhet, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.
- 2 Att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av toalettbyggnad, skärmtak och containrar tillhörande klubb- och restaurangverksamhet, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas

Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).

- 2) Mats Johnsson (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska underrättas om beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska underrättas om beslutet.

Beslutet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Kända sakägare ska underrättas om kungörelsen.

Sakägare med erinran ska delges beslutet.

§ 43

Droskhästen 14, Södermalm, Dnr 2025-00657-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för fyra stycken skyltar, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna, Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 26 mars 2025.
Bilaga § 43

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för uppsättning av fyra stycken skyltar på fastigheten Droskhästen 14 i stadsdelen Södermalm.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 44

Gråberget 23, Södermalm, Dnr 2025-00916-5.1

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande och av de skäl som har angetts i tjänsteutlåtandet:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för fasadskylt, med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), samtliga ledamöter för Moderaterna och Mats Johnsson (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 7 februari 2025.
Bilaga § 44

Tjänsteutlåtandet avser en ansökan om bygglov för skylt på fastigheten Gråberget 23 i stadsdelen Södermalm.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD) och föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Björn Ljung (L).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Mats Johnsson (SD).

Underrättelse

Sökanden ska delges beslutet och de beslutshandlingar som ingår i beslutet.

Fastighetsägaren ska delges beslutet och tjänsteutlåtandet.

§ 45

Detta ärende läggs inte ut på Internet på grund av Dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 46

Detta ärende läggs inte ut på Internet på grund av
Dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 47

Detta ärende läggs inte ut på Internet på grund av
Dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 48

Detta ärende läggs inte ut på Internet på grund av
Dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 49

Detta ärende läggs inte ut på Internet på grund av
Dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 50

**Samrådsförslag om naturreservat Ålstensskogen-
Storskogen, Dnr 2024-03606-6.1**

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets
förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att uppdra åt
stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag naturreservat
Ålstensskogen-Storskogen i enlighet med kontorets
tjänsteutlåtande med bilagor.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.
Bilaga § 50

Tjänsteutlåtandet avser samrådsförslag om naturreservat
Ålstensskogen-Storskogen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Mats Johnsson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna instämmer i att det föreslagna området är skyddsvärt och i att inleda ett samråd om att bilda naturreservat. Tallskogen och strandkanten längs Mälaren i Bromma är en unik plats som bidrar positivt till den goda livskvaliteten för de boende i området och för besökare.

Den höga prisnivån på hus i grannskapet visar på hur mycket stockholmare uppskattar att bo intill oförstörd natur mitt i en storstadsmiljö. Ett naturreservat kommer sannolikt att höja prisnivån ytterligare eftersom de närboende slipper riskera att utsättas för ovarsam förtätning som är vanligt i Stockholms närförorter. I Stockholm finns många liknande platser som behöver skyddas men som istället utsätts för ovarsam förtätning och direkt förstörelse av naturvärden för att få in så många bostäder som möjligt utan hänsyn till dessa områdens naturkvaliteter eller hur mycket de uppskattas av de boende. Hammarbyhöjden, Mälarhöjden, Klubbacken i Hägersten, Lugnet i Västertorp, Åkeslund och Åkes-hov i andra delar av Bromma och många fler platser i Stockholm har samma naturkvaliteter men som stadens styrande vänstermajoritet valt att inte överväga som skyddsvärd natur. Sverigedemokraterna föreslår att det för dessa områden görs motsvarande naturvärdesutredningar utifrån såväl biologisk mångfald som kulturhistoriska värden och har dessa som underlag för en bevaradeplan av de gröna kvaliteter som de boende i dessa områden uppskattar.

Vid protokollet

Sara Högne